

A Központi Diák Bizottság — másfél éve

„Az egyetem különböző kollégiumai közötti kérdések megvitatása, amennyiben erre szükség van, az illető vitás kérdésekben testületi határozat meghozatalára, az egyes kollégiumok szakmai, tanulmányi, politikai életének koordinálására, a kollégiumok irányításának egységes megszervezésére jogosult, s e feladatellátás az egyetemi KISZ-vb mellett működő, általa létrehozott, s csak neki alárendelt testület”. (MKKE kollégiumainak működési szabályzata.)

Közel másfél éve alakult meg, első feladata a fenti elvek megvalósítása, gyakorlatba való átültetése volt. Hogyan sikerült megvalósítani ezeket az elveket, bebizonyítani, hogy a KDB létrehozása egy fontos szakasz a kollégiumi élet fellendítésében, tartalmasabbá tételében.

1970 őszén hosszú viták eredményeként arra a döntésre jutottunk, hogy a kollégiumok úgy tudnak igazán rendeltetésüknek megfelelőek lenni,

ha nem csupán egy diák-bizottság és a meglévő aktívabb mag, hanem mindegyik kollégista részt vállal azokból a jogokból és köteleességekkel, amelyek mint a diákönkormányzat következménye ráharulnak.

Legfontosabb lépésnek az alapközösségek megalakítását tartottuk ezen a téren — olyan szervezeti keretet kell biztosítani, amely lehetővé teszi, hogy azon jogok és köteleességek nagy részét, amelyet még jelenleg is — a kollégium diák-bizottsága testesít meg, az egyes kollégisták gyakorolják. Szak, évfolyam szerint hozták létre az alapközösségeket az egyes kollégiumokban.

Megszervezésük még hagy némi kívánnivalót maga után — meg kell érteni, hogy ez nem „felülről” erőszakolt valami, meg kell tanítani az alapközösségeket élni jogaikkal, hogy köteleességük teljesítését is fokozottan számolhassuk.

Olyan alapot kell az alapközösségeknek jelenteniük, amely biztosítja a kollégiumi szakmai, politikai munka megjavítására irányuló, alulról és felülről jövő kezdeményezések megvalósítását.

A KDB a szakmai és politikai munka fellendítése terén

egyelőre kezdeményezőként szerepel.

Létrehoztuk az egyes kollégiumok profiljainak megfelelő szekciókat — pénzügy, ipar, agrár... stb. — valamint a „korunk ideológiai kérdései” nevű szekciót. Mindezek munkáját a jövőben úgy kell hatékonyabbá tenni, hogy az irányítás az egyes szekciókban részt vevő kollégisták kezébe menjen át — megfelelő ellenőrzéssel persze.

Egyéb irányú tevékenységünkről csak röviden:

javaslatokat dolgoztunk ki az elhelyezési szisztéma megváltoztatására, figyelemmel kísértük az elsőéves kollégium munkáját, kidolgoztuk a működési szabályzat vázát (amelynek egyik lényeges eleme, hogy a jövőben az egyes kollégiumok DB-je bírálja el a kollégiumi felvételi kérelmeket), létrehoztuk az elsőéves kollégiumban működő Tanácsadó Testület... stb.

Az idén utolsó KDB-ülésünket tartjuk. Ennek három fontos napirendi pontja a felvételi bizottság megalakítása, a jövő elsőéves kollégiumaiban működő tanácsadó testület tagjainak kijelölése és jutalmazása.

A KDB jutalmait azok a kollégisták, diákvezetők kaphatják, akik hosszabb időn át kiemelkedő munkát végeztek egy kollégiumban vagy összkollégiumi szinten.

Az első jutalmakat a következők kapják:

Vácsi András (a KDB első titkára több éves kiemelkedő kollégiumi munkájáért)

Fehér Alajos (KDB-tag, kiemelkedő munkájáért)

Vajda Lajos (Veres Pálné kollégium volt titkára több éves kiemelkedő munkájáért)

Mucsi Barna (Szakkollégium titkára, kollégium diákvezetőségében végzett jó munkájáért)

Pásztor Sára (volt KDB-tag, jó munkájáért)

Zimmermann József (az elsőéves kollégium tanácsadó testületének vezetője, jó munkájáért)

Benkó János (a Kinizsi utcai FEB vezetője, sok éves kollégiumi munkájáért)

Gergelyi Ferenc (Kinizsi utcai DB tagja, jó kollégiumi munkájáért, a kosárlabdabajnokság megszervezéséért).

Zsuró János (Kinizsi utcai kollégium DB tagja, az alapközösségek létrehozásában végzett tevékenységéért)

Takács Aranka (Ráday utcai kollégiumban az alapközösségek létrehozásában végzett munkájáért).

A következő év meglehetősen sok munkát ígér —

a megváltozott kollégiumi elhelyezési rendszer új, minden kar kollégistáinak érdekeit képviselő DB-t követel a Kinizsi utcában. E DB munkája hatékonyabbá tételéért az alapközösségi rendszert meg kell erősíteni,

s a kollégiumi élet igazi bázisává tenni.

Tervbe vesszük a szakkollégiummal való szoros kapcsolatot kialakítását. Céljaink közt szerepel, hogy a szakkollégiumban bevált módszereket megvizsgáljuk, és amennyiben lehetséges, összkollégiumi szintre is kiterjesszük (például szakmai együttműködés).

GUBCSI TIBOR,
KDB-titkár

VISZONTLÁTÁSRA — SZEPTEMBERBEN!

Már hagyomány, hogy a félév utolsó számában, június közepén megjelenő lapunkban egy időre elbúcsúzzunk olvasóinktól, lapunk előfizetőitől. A tanulmányi szünet után, a tanév kezdetén, szeptember 2-án jelentkezünk ismét nyári élményeinkkel, őszi tennivalókkal. A nyári vakáció idejére minden kedves olvasónknak, kellemes nyaralást, jó pihenést kíván a „KÖZGAZDÁSZ”!

A fapapucs hazájában

Most, vizsgaidőszakban csak hetente egyszer próbál az egyetem népi tánc együttese és zenekara. Többre nem futja az időből, sem az energiából. Huszadika után egyhetes lazítás következik, majd a vizsgafaradalmakat kipihenve huszonehétedikétől teljes erőbedobással készülnek a hollandiai vendégzereplésre. A Büro Vondelpaarkfesten — az amszterdami nyári szabadtéri játékok irodájának — ügyintézője J. W. Bottenheim a Művelődésügyi Minisztérium tájékoztatója alapján tekintette meg az együttes egyik fellépését a Fővárosi Művelődési Házban. A műsor tetszett, a zenekar és a tánckar megkapta az amszterdami meghívást.

A hollandiai műsorprogram körülbelül ugyanaz lesz, amivel korábban a Fehérvári úton szerepeltek, változást csupán két új zenekari szám beiktatása jelent. 8—10 fellépésre számítanak, Amszterdamban, Hágában és esetleg vidéken is bemutakoznak. A 21 táncos, a 13 zenekari tag és kísérelők július 6-án indulnak és 23-ig tartózkodnak Hollandiában.

Indulásig kétnaponként próbálnak, fellépéseket vállalnak a Fővárosi Művelődési Házban (ha kapnak erre lehetőséget). Reméljük, a megfeszített munka meghozza majd gyümölcsét és szeptemberben sok kellemes élményről számolhatnak be olvasóinknak.

(-nak)

NYÁR... MÓRA G. FELVÉTELE

Kedves felvételiző,

lapunk előző számában valamennyiőtöknek sok sikert kívántunk, és bár tudatában vagyunk annak, hogy szerencsét kívánni vizsga előtt nem illik, biztosíthatunk, minden két és felelőtöknek szerencséje lesz — ha ugyan a felvételi vizsga eredménye egyáltalán a szerencse kérdése.

Előző számunkban megjelent kis értesítésetől eltérően, június 26-án, szombaton lesz az írásbeli vizsgák.

és hogy a szerencsének minél kevesebb szerepe legyen, a tudás mellett, egy napon, egyszerre, egyforma dolgozatot írsz 1518 felvételiző társaddal, ha nappalra jelentkezél, és 2187 versenytársad lesz, ha esti vagy levelező tagozatra szeretnél bejutni.

Mivel egyetemünkön mindössze 13 előadóterem van, és biztosítani kell az egyéni munkát — azaz: kétszoros-ként, minden negyedik helyre lehet csak ülni, „kölcsonkéntük” néhány más egyetem előadótermeit is. Ne ijedj meg tehát, ha írásbeli vizsgára nem az egyetemen, hanem a Budapesti Műszaki Egyetem valamelyik épületében, Budán, vagy a Kinizsi utcában, esetleg a Szerb utcai Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskolán, az ELTE jogi karán, vagy az Orvostudományi Egyetemen kell jelentkezned.

A szóbeli vizsgák időpontja is változott: június 29—július 6-ig, estéeknek, levelezőknek július 1—6-ig. Azoknak, akik már felsőfokú intézmény oklevelével rendelkeznek, nem kell vizsgázni, csupán beszélgetésre fogják őket behívni június 21—25 között.

A Művelődésügyi Minisztérium jóváhagyta a pályalkalmassági vizsga beszámítást — a tavalyihoz hasonlóan — a felvételi eredménybe.

A felvételi vizsga eredményéről július közepén írásban fogsz értesülni.

Minden két és felelőtöknek előre is gratulálunk!

GRATULÁLUNK

ARANYDIPLOMA-ÁTADÁS

A pedagógusnap alkalmából egyetemünk alábbi dolgozói részesültek kitüntetésben.

Dr. Gyurkó Lajos adjunktus (mat. tanszék) és Molnár Sándor (a testnev. tanszék vezetője) az Oktatásügyi kiváló dolgozója kitüntetését kapta.

Pácz Istvánné főelőadó, Mikcs Mária és Bellók Tiborné adminisztrátor, valamint Erdei Lajosné hivatalsegéd — a MÜM kiváló dolgozója kitüntetésben részesült.

A rektori hivatal avatási ünnepséget rendez június 28-án, délután 1 órakor az aulában. Az ünnepélyen Wittinghoff Béla, Frey Mihály, Noszlopi Tivadar, Borbás Pál, dr. Szacsavay Ferenc, dr. Sáska Sándor, dr. Schmelzer József és Ferencz Mendelné részére aranydiplomát adnak át.

További két aranydiploma déi Lajosné hivatalsegéd — a MÜM kiváló dolgozója kitüntetésben részesült.

A kiváló munkáért

Az Egyetemisták a fővárosért, főváros az egyetemistákért mozgalom ez évi eredményeinek értékelését május 31-én tartották a Hazafias Népfőrd budapesti bizottságának székházában.

Dr. Alföldy Árpád, a KISZ budapesti bizottságának titkára beszámolójában elmondta, hogy az 1970—71-es tanévben mintegy 1000 egyetemj. illetve főiskolai hallgató vett részt a három éve indult mozgalomban. A diákok 20 ezer óra szakképzettséget igénylő társadalmi munkát végeztek.

Sikerült jó kapcsolatokat kialakítani az egyes intézmények és főosztályok között (noha ezen a téren még vannak kiaknázatlan lehetőségek) s a hallgatók nemcsak megismerkedtek a főváros fejlesztési terveivel, hanem a gyakorlatban is bekapcsolódtak azok megvalósításába.

A tanévzáró értékelés a kiváló munkát végző szervezők és aktívák kitüntetésével, emléklapokkal és oklevelek átadásával zárult.

Egyetemünk 9 hallgatója kapta meg a KISZ budapesti bizottságának oklevelét. Az érettségi után munkába lépő fiatalok helyzetéről készített felmérés a Pályaválasztási Intézet számára

Lehota József, Tihanyi László, Simon Imre, Somogyi Zoltán és Kassai Péter. Mind az öten oklevelet kaptak. Középszkolai vitakör vezetőseért Késedi Ferenc,

a standard iparcikkkel való ellátottság vizsgálatában kifejtett tevékenységéért pedig Molnár Klára, Súlyom Lenke és Boros Márta részesült kitüntetésben.

Tanulogépek kibocsátása lenne az egyetem feladata?

Az egyetemen folyó képzés egyik alapvető célja, hogy a tudományos kutatások végzéséhez megfelelő elméleti és gyakorlati képességekkel rendelkező hallgatókat neveljen. Jelzett követelmény érvényesítésének egyik eszköze a TDK-dolgozat. Bár egyetemünkön már lezajlott a tudományos diákköri ülészek (melyről lapunk részletesen beszámolt) a teljes értékelés igénye nélkül a TDK-pályázatok további lehetőségeiről és problémáiról szeretnénk szólni.

Ahhoz, hogy egy felsőoktatási intézményben aktív TDK-mozgalom bontakozzék ki, két alapvető feltétel szükséges: a hallgatói szakmai ambíció, elhivatottságérzés magas foka, és a megfelelő hozzáállás, aktív segítőkészség a tanszének részéről.

Vizsgáljuk meg, hogyan érvényesül e két feltétel a mi egyetemünkön.

A hallgatói aktivitás bár az elmúlt években jelentősen javult, még mindig nem megfelelő. Sajnos,

hallgatóink jelentős hányada egy nagyon hibás koncepció talaján új: egyetlen feladatunknak a napi tananyag megtanulását tekintik, s az ezen túlmenni önálló ismeretszerzés igényének gondolata nem merül fel.

Az ilyen hallgatók csak egyvalamivel tördnek: az index érdemjegyeinek minél jobb átlagával. Így az osztályzatoknak, különösen a felsőbb évfolyamokon már nem sok köze van a tényleges képességek kifejezéséhez.

Tanulogépek kibocsátása lenne az egyetem feladata?

Nem! Az egyetemünkön kibontakozott reform néhány vonatkozása, így a koncentrációs időszak (feltéve, ha a követelményeket jelentősen emeljük), a felvételi vizsga pályalkalmassági része, a szakkollégium intézménye segíthet a magológépek számának csökkentésében.

Félreértés ne essék, nem a jó tanulmányi eredmények ellen kívánok árgálni, de úgy érzem, hogy a hallgatók egy részének körében ható tanulási módszerek nem szolgálják az egyének intellektuális hajlamainak kibontakozását.

Mi a helyzet a tanszének hozzáállásával? Egyes tanszének már végre felismerték a TDK-mozgalomban rejlő lehetőségeket, most már csak határozottabban és célirányosabban kellene cselekedniük.

A tanszének az esetleges szintjén foglalkoznak a TDK-val, a dolgozatok beadási határideje előtt tartanak egy-két konzultációt a dolgozatok készítőivel, értékelik a pályázati feladatokat, esetleg nyilvános vitát rendeznek a dolgozatok problémásabb részeitől. De hol vannak a TDK-diákkörök, a hallgatói tudományos aktivitás letéteményesei, hol vannak a rendszeres szakmai viták, konzultációk?

Ilyen előzmények után érkezünk el az egész cikk apropóját adó eseményhez április közepén megalakul a Munkatudományi tanszék mellett működő Tudományos Diákkör. A kör 20 résztvevője számára lehetőség nyílik megismerkedni a

tanszéken folyó kutatómunkával, annak egyes részeiben akár önálló munkával is közreműködhetnek. A résztvevők megismerkednek a munkatudomány elméletével, módszereivel, jelen lesznek különböző anyagok megvitatásánál.

A tagok már nyáron részt vesznek a tanszék irányításával végzendő különböző felmérésekben, számítási, elemzési feladatok megoldásában. A diákkör saját önálló vezetőséggel működik, melynek tervei között szerepel nyilvános és zártkörű viták, konzultációk szervezése a munkatudomány aktuális kérdéseiről.

A tagok számára már elkészült a munkaügyi problémákhoz jó elméleti és módszertani alapokat biztosító irodalmak jegyzéke, melyek feldolgozása lényegileg nyáron történne döntően egyéni keretben, önképzés jelleggel. A hallgatói aktivitás a következő három terület irányában mozoghat: munkaügyi tervezés, munkaerő-gazdálkodás, jövedelem és bérpolitika kereseti arányok, technikai műszaki fejlődés szakmástruktúra kérdései.

Mindezeket túl a diákkör csoportos és egyéni TDK-dolgozatok készítésére fogja inspirálni tagjait. A színvonalas munkák számára a tanszék biztosítja a megfelelő publikálási lehetőséget.

Természetesen más tanszéken is vannak olyan kezdeményezések, melyek a TDK-mozgalom ügyét előbbre vihetik.

Így a külker. tanszék mellett működik a Dokumentációs Társ,

mely lehetőséget ad a nyelvekben való jártasság elmélyítésére, az egyes témakörök ma-

gyar specialistáival való találkozásokra. Adott tehát egy nagyon jó továbbképzési lehetőségeket biztosító forma, és mégis működése meglehetősen gyenge. Idézzük a Dokumentációs Társ vezetőjének szavait: „hiába van 20-25 tagunk, nem használják ki a lehetőségeket, többségük húzódzik a nagyobb erőfeszítést és önállóságot követelő feladatoktól.”

Még egy problémát szeretnék megemlíteni TDK ügyében.

A pályamunkák témaválasztásai döntően elméleti jellegűek, kevés a gyakorlati konvertálhatósággal rendelkező dolgozat.

Pedig elegendő szükség lenne konkrét gyakorlati vállalati vagy esetleg kisebb volumenű népgazdasági problémák megoldási kísérleteire. Ebből a hallgatók és a vállalatok is profitálnának.

Vajon az egyetem megfelelő szervei részéről nem volna lehetőség a vállalatok figyelmét felhívni TDK által kínált előnyökre?

Természetesen a gyakorlati vállalati feladatok megoldása nagyon széles adatbázisa miatt csoport munkaközösségeket tetelez fel.

A kollektív pályamunkák száma szintén alacsony, pedig a modern tudományos kutatások követelményei ennek a formának a létjogosultságát egyre jobban kiemelik.

A felsorolt problémák megoldása az eddigieknél céltudatosabb és összehangoltabb erőfeszítéseket követel az egyetem vezetése és a tanszének részéről. A Hallgatói Tudományos Diákkörök létrehozását, önálló tevékenységük kialakítását érzem a legfontosabb feladatnak.

Késedi Ferenc

Rázós percek — nehéz órák

Délelőtt 10 óra. Felhevült arcú elsőévesek tódulnak ki a nagyelődő ajtáján. Vége a statisztika írásbelinek.

— Sikertől? — lépek oda az egyik csoporthoz.

— A Közgazdástól jöttél? Rólunk csak inkognitóban! — mondja az egyik kislány.

— Engem meghúznak! Meg sem mondom a nevem! — dupláz rá a csoporttársa.

— En nem is tudom... Talán meglesz a kettes. Egy nagy példát megoldottam, a tesztkérdéseket kifilóztam valahogy.

Kifújja magukat, kicsit megnyugszanak, most már a szokásos panaszokat hallgatnak:

— Nincs jegyzet, pont a legnehezebb anyag részéből! Nem lehet útmutatóhoz jutni. A kollégiumban 15-en használunk egyet. A gyakorlatokból nem profitáltunk túl sokat.

Saját bevallásuk szerint az utóbbi 50%-ban az ő hibájuk: nem készültek elég rendszeresen. A 26 fős csoportból 8-an nem kaptak aláírást. (Az eset nem tipikus! Máshol kisebb a helyből u. v.-k aránya.)

★

Másnap eredményhirdetésnél újból találkozom a fenti párbeszéd résztvevőivel. A kép nem túl biztató. Ketten elégtelent kaptak. Tóth Magda mosolyog, négyes a dolgozata (a várt elégséges helyett).

Vigh Márta viszont pityeregve jön ki a szövegről:

— Kértem Köves elvtársat, írja be az elégtelent, de ő mindenáron kettést adott.

— Es ez miért baj?

— Hármast szerettem volna. Inkább mennék még egyszer...

260-an vizsgáltak ezen a napon. A diákok közül nem mindenki elégedett. Lássuk, mit mondanak a katedra túlsó oldalán:

— Elégedettek-e a hallgatók felkészültségével? Mit kap vissza a tanszék abból, amit év közben nyújtott? — teszem fel a kérdést Köves Pál elvtársnak, az ált. statisztika tárgyfelelősenek.

— Az elsőöknél ma volt a „nagy” vizsganapjuk. Nincs komoly eltérés a várakozásunktól. Az eddigi vizsgákon elsőöknél 16, másodikéveseknél 28%-os volt a bukási arány. A II. évesek zöme 8-an fog vizsgázni. Velük ebben a félévben nem irattunk röpdolgozatokat, a hallgatók nem is készültek folyamatosan! Ezért aztán a

tavalyinál gyengébb eredményre számítottok. Persze, lehet, hogy rosszul tippeltek.

— Az elsőöknél is a rendszeres tanulás a legfőbb probléma — kapcsolódik a beszélgetésbe Kerékgyártó Györgyné elvtársnő. — A gyakorlatokon szokatlanul nagy a fegyelméletlenség, sok a hiányzás. Az előadásokat sem a legszerencésebb körülmények között tartjuk. 650 diák szorong az előadásban.

— Miért nem jutnak a gyerekek útmutatóhoz? — adom tovább a hallgatók reklámcióját.

— A gyakorlatokon valamilyen példatípust átvettük, ami abban szerepel. Az útmutató a levelező tagozatosok számára készült.

— Mekkora a javítási lehetőség a szóbeli vizsgán?

— Az írásbeli dolgozat az egész anyagot átfogja: elmélet, teszt, példák. Elsősorban erre támaszkodunk. Csak kivételes esetben javítunk két jegyet a szóbelin. Az írásbelire vonatkozóan szeretném felhívni a hallgatók figyelmét: eddig már több felfüggesztés történt puskázás miatt. A felkészüléssel kapcsolatban azt javaslom; egyetlen láncszemet sem hagyjanak ki! A tananyag fejezetei szigorúan egymásra épülnek! A folyamatos készülés nélkülözhetetlen!

★

A matek tanszéken ezen a héten már nincs vizsga. Így csak előfeljelzéseket kapunk Bikies Istvánné elvtársnőtől:

— Nem akarok semmit elkiabálni, sem az ördögöt a falra festeni, még száz vizsga lesz a jövő héten. Úgy látom, a felkészültség jobb a tavalyinál. Többen vannak, akik nem csak egy elégséggel akarnak átcúszni, hanem alaposabb tudásra törekednek.

— Hogyan értékeli a koncentrációt? Érdődik-e a hatása a vizsgákon?

— Aki matematikából koncentrálnak, vagy a gimnáziumi anyagot ismétlik, vagy a számukra jórészt idegen függvénytant tanulják (ha technikumban végeztek). Azt hiszem, erre a kérdésre inkább a hallgatók tudnának válaszolni.

★

Tanárok, diákok egyaránt sokat dolgoznak. A cél közös: sikerüljenek a vizsgák! Mindnyájk számára tartogató még nehéz perceket az elkövetkező hét.

Erdész Gabriella

A bővített, dinamikus modellek alapján...

A szovjet tudósoknak a közgazdasági-matematikai módszerek és az elektronikus számítástechnika alkalmazása terén végzett kutatásai új tudományág — a korszerű tervezés és irányítás — gyors fejlődését eredményezték. A munkában a Szovjet Tervhivatal, a Tudományos Akadémia, a szövetségi köztársaságok önálló és minisztériumi kutatóintézetei, valamint egyéb köztársasági és számítástechnikai intézmények és szervezettek vesznek részt.

A szovjet népgazdasági tervezés alapját a korszerű mérlegkészítés képezi, amelynek segítségével a közgazdasági feladatok széles körét — többek között a szükséglet és a gazdasági tartalékok meghatározásának kérdését — oldják meg, mind az egyes termékek, mind a népgazdaság egészének tekintetében. A módszert elsőként szovjet közgazdászok alkalmazták, miként az ágazatok közötti mérlegkészítés gyakorlati és elméleti modelljét is.

A közgazdasági feladatok és a termékek felépítésének megoldása elektronikus számítógépekkel a bővített, dinamikus modellek alapján történik.

Ezek javítják a tervek tudományos jellegét és mérlegük színvonalát. Az ágazatok közötti dinamikus modellek a továbbiakban is korszerűnek, de egyetlen — az egész népgazdaságot átfogó és minden egyes ágazat elemeit figyelembe vevő — optimális modell megalkotásához bonyolultabb rendszerek és matematikai megoldások szükségesek.

Ilyen modellrendszer kidolgozására és részleges kipróbálására már sor került.

Példaként a közepes időtartamú tervek gazdasági-matematikai modellje szolgált, amely lehetővé teszi, hogy elektronikus számítógépekkel rövid idő alatt feldolgozzák a mutatók egész rendszerét és ezzel biztosítsák a kölcsönös

összefüggéseket. A számítógéppont nem egész egy nap alatt dolgozza fel az ország villamosenergia-termelési és -elosztási tervét.

Hatékonyan bizonyult a tervkészítés során a modellek komplexumának alkalmazása, amelyeknek alapját a soklépcsős optimalizálás approximatív sémája képezi. Ez lehetővé teszi, hogy a tervszámításokba újabb modelleket vonjunk be és további tapasztalatokra tegyünk szert.

A matematikai módszereket és modelleket, valamint a számítástechnikát már szélesebb körben alkalmazták a legfontosabb népgazdasági ágazatok — ipar, anyagi-műszaki ellátás, szállítás és kereskedelem — terveinek elkészítésénél. Így az anyagi-műszaki ellátásban a matematikai modellek segítségével, jelenleg is, rövid távra előrejelzik a nyers- és alapanyagok iránt megnyilvánuló szükségleteket az ágazatok közötti mérleg elkészítéséhez.

A hiánytermékeket ennek a modellnek a segítségével tervezik — figyelembe véve a „csereszabotosságukat” — az egyedi tervezőket közvetlen kapcsolatba hozva a felhasználókkal a szállítók rendelkezésére álló minimumra való csökkentése érdekében.

Ez utóbbi megvalósítása — a legfontosabb termékek esetében — 1970-ben 30 millió rubel megtakarítást eredményezett.

Az ágazati tervezés területén már nagy tapasztalatokra tettünk szert a közgazdasági-matematikai módszerek alapján kidolgozott modellek és gyakorlati számítógépek alkalmazásában. A népgazdaság 80 ágazatának telepítési és fejlesztési tervét a Tervhivatal állítja össze a minisztériumok és kutatóintézetek közreműködésével. A munkát azonos metodikai módszerrel végzik, ami lehetővé teszi a rekonstrukció legracionálisabb változtatásának kiválasztását, a meglévő üze-

mek bővítése és újak építése közötti helyes arányt, kedvezőbbé teszi a termelés struktúráját és a meglévő berendezések kihasználását.

Az ipartelepítési és -fejlesztési tervkészítés gyakorlatában különböző típusú közgazdasági-matematikai módszereket alkalmazunk. Az, hogy melyikre esik a választás, mindenkor a konkrét feladattól és az adott ágazat sajátosságaitól függ. Pl. az olajbányászat és -feldolgozás telepítése és fejlesztése a közgazdasági-matematikai modell segítségével úgy lett meghatározva, hogy figyelembe vette a bányászat és a szállítás, a feldolgozás és a fogyasztás legfontosabb feltételeit. Ennek a modellnek a segítségével — különleges módszer alkalmazásával — az elektronikus számítógép nemcsak a kitűzött feladatot végzi el, de az alapadatok előzetes feldolgozását is megoldja.

Az elektronikus számítógépeken végzett gyakorlati számítások alkalmával 450 egyenletben 2900 változó értékkel dolgoztak. A végleges táblázat közel 19 ezer adatot tartalmazott.

Ez a nagy mennyiségű adat további számítástechnikai feldolgozást tett szükségessé a másodpercenként milliányi műveletet végző BESZM-6 számítógépen.

A hagyományos és az új módszerrel végzett beruházási tervkészítés kimutatta, hogy az utóbbi — azonos hatékonyság mellett — 850 millió rubel beruházási költség megtakarítását teszi lehetővé.

Hasonló eredménnyel járt más ágazatokban — a cementiparban 75; a nitrogén műtrágyagyártásban 47,5; a szénbányászatban 100 millió rubel megtakarításával — ennek a módszernek az alkalmazása.

Az 1971-75 években, a kilencedik ötéves terv folyamán tovább fejlődik az ágazati, területi, egyesületi és vállalati tervezés és irányítás automatizálása.

Több mint 1600 ilyen — különböző szintű — rendszer kerül bevezetésre.

Ennek a hatalmas munkának végső célja — amint azt Breznyev mondotta a XXIV. kongresszuson —, egy általános, mindenre kiterjedő, országos adatgyűjtő és -feldolgozó rendszer kialakítása a tervezés és irányítás automatizálására népgazdasági szinten.

Az iparvállalatoknál a közgazdasági-matematikai módszereket és a számítógépeket három fő irányban alkalmazzák: az operatív-naptári tervezésben; a diszpécérszolgálatban; — a gyártási eljárások modellezésénél későbbi automatizálásuk érdekében.

A szocialista tervgazdálkodás, a tudományos-műszaki fejlődés nyújtotta lehetőségek, a társadalmi termelés hatékonyságának fokozása azt követeli a szovjet elméleti és gyakorlati szakemberektől, hogy maximálisan használják ki a közgazdasági-matematikai módszerekben, valamint a korszerű elektronikus számítógépekben rejlő kedvező feltételeket.

V. Kotlynyikov akadémikus, az SZTA elnökhelyettese

Fekete mellett a szökevel

Foto: Kulesár

Akinek mindenre jut ideje

VILÁGGAZDASÁGTAN TANSZÉK, II. EMELET. A környezet ismerős, alig pár napja én is kissé idegesen járkáltam az ajtó előtt, vizsgára várva. Bent dr. Simai Mihály, a közgazdaságtudományok doktora vizsgáztatott. Amíg fölkészültünk, Csikós Nagy Béla, az Árhivatal elnöke kereste telefonon.

— Tegnap érkeztem Moszkvából, beszéltem Hacsaturovval — kezdte Simai elvtárs — a szovjet és magyar Közgazdasági Társaság kapcsolatának új lehetőségeiről.

Az az érzés fogott el, hogy talán zavarok. Mit keresek én, a kis vizsgázó, amikor itt országos dolgokról van szó, nyilván ezer dolga lehet rajtam kívül is.

— Az egyetemi munka, a nevelő munka mindenek előtt! — mondja Simai elvtárs pár nappal később, mikor a KÖZGAZDÁSZ nevében keresem fel. — A jövő szakemberének képzése a legfontosabb feladat, ezt mindig szem előtt tartom. Úgy érzem, komoly munkát tudok kifejtetni, főleg a szakszemináriumokon. Biztató eredmények is születtek, mostani szakszemináriumi csoportomban például olyan jó tanulmányokat írtak, hogy az ötből kettő máris publikálható. Két hallgatóm Moszkvában tölti nyári gyakorlatát, tőlük is színvonalas dolgozatokat várok.

SIMAI MIHÁLY 1952-BEN VÉGEZTE EL EGYETEMÜNKET. A nemzetközi politikai és gazdasági kérdések tanszékére került tanársegédnek. 1955-ig a szakszervezeti bizottság elnöke, emeletről c. könyv. A két világháború közötti közélet és a gazdasági problémáit elemzi. Ugyanebben az évben megjelent másik könyve. Idén ismét megjelenik egy könyve, a harmadik évezred felé címmel, amelyben a világgazdaság fő tendenciáiról ír.

prognosztikai központ munkatársaként. 1958 óta itthon van, 1970-ben a közgazdaságtudományok doktora lett.

Tudományos munkásságát foglalják össze megjelent könyveivel, számos cikke, egyetemi jegyzetei. Első könyve 1962-ben jelent meg: Töke kivétel a jelenkori kapitalizmusban. 1965-ben két könyv az egyik a Közös Piacról, a másik a tőkés világgazdasági rend-

— Simai elvtárs jelenleg tagja az Országos Béketanács elnökségének, a Béke-világítvány Társaság Világszövetségének VB-tagja, a Magyar Közgazdasági Társaság alelnöke. Ez a sok társadalmi funkció nem jelent külön terhet?

— 1945 óta veszek részt a politikai életben. Vidéken, egy járási pártbizottságon kezdtem, ifjúsági szervezeteket se-

— Milyenek a tapasztalatai a vizsgázókról?

— Meglepően sok végzős hallgatónk elég tájékozatlan. Nemcsak a tantárgyban, de a mindennapi politikai életben is. Egyeseknél az elemi közgazdasági, földrajzi ismeretekkel vannak problémák. Legkevésbé Afrikát ismerik. Vízparti Kelet-Afrikába helyezte Ceylont. Sokan nem tudják, hogy melyik országban van a

DR. SIMAI MIHÁLY

megszervezni, hogy minél kevesebb legyen a haszontalan idő.

Munkámban nem vagyok egyedül. Olyan munkatársaim vannak minden területen, akikkel kellemes együtt dolgozni, jó segítők, jó együttműködők.

— Mennyi időt tud a családjával tölteni?

— Van egy kislányom, VII. osztályba jár. Sajnos nagyon kevés időt vagyok otthon.

— És ha akad szabad idő, mivel tölti ki legszívesebben?

— Annak idején én alapítottam meg az egyetemi természetjáró szakosztályt. A természetjárást azóta is nagyon szeretem, és ha időm engedi, mindig kirándulok.

— Gondolom, erre külföldi útjain sok lehetőség nyílik.

— Sajnos erre külföldön van a legkevesebb idő.

— Min dolgozik, mik a terve a jövőben?

— Jelenleg két területen tevékenykedem nagyon komolyan. Az egyik a tőkés világgazdaság 1980-ig terjedő prognózisának elkészítése, amelyet a Világgazdasági Tudományos Tanács keretében készítünk. Ebben a munkában egyébként a szakszemináriumom hallgatói is részt vesznek. Ez a munka már a vége felé jár, rövidesen eredmények is napvilágot látnak. A másik munkaterületem a Pártközpont Társadalomtudományi Intézetének munkacsoportjával a nemzetközi integráció problémáinak vizsgálata, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok nem gazdasági hatóereinek tanulmányozása. Két-három éves távlati tervben szerepel egy újabb könyv megírása: Az Amerikai Egyesült Államok a 200. évforduló előtt.

— AZ EGYETEMEN EGY ÚJ SZAKÁGAZATI TÁRGY kialakításán is dolgozom. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok fő területei és mechanizmusai — című tantárgy a világgazdaság problémáit, gyakorlati összefüggéseit tárgyalja. Az új szakág megszerzése azért is érdekes kísérlet, mert ilyen tantárgy még másutt sehol nincsen. Érdekessége az anyagnak, hogy döntési orientációjú.

Simai Mihály elvtársat ma is a lendület jellemzi, amely csaknem negyedszázada egyetemünkön útnak indította. Igyekezik magát társadalmunk számára legjobban hasznosítani, részt vesz a szakemberképzés fáradságos oktató-nevelő munkájában, Magyarország közgazdasági életének egyik szervezője, nemzetközi kapcsolatok kiépítője, békeharcos, politikus.

HALASZ GEZA

A kép 22 éves, a jobb szélén ülő Simai Misi, még csak 19 nyarat látott.

szerről. New York-i működésének eredménye a Kilitás a 26. emeletről c. könyv. A két világháború közötti közélet és a gazdasági problémáit elemzi. Ugyanebben az évben megjelent másik könyve. Idén ismét megjelenik egy könyve, a harmadik évezred felé címmel, amelyben a világgazdaság fő tendenciáiról ír.

gítettem létrehozni, majd 1948-tól az egyetemi ifjúsági mozgalomban tevékenykedtem. Az egyetemi kultúrunk egyik megindítója voltam, és én voltam az egyik szervezője a KÖZGAZDÁSZNAK is, amelyet mi adtunk ki először, akkor még stencilezve. Életemnek szerves részévé vált a mozgalmi munka, és ez nem választható el sem a tudományos, sem az oktatómunkától. Olyan társadalomban élünk, ahol a társadalmi és szakmai munka nem szabad, hogy külön területek számítsanak.

— AZ ENSZ-T 10 ÉVEL EZELETT az Európai Gazdasági Bizottságnál ismertem meg. Később New York-ban, mint ENSZ-tisztviselőnek lehetőségem nyílt arra, hogy a szervezetet belülről is megismerjem, sokat utaztam, tanfolyamokat szerveztem fejlődő országokbeli káderek részére.

— Az ENSZ Társaságok Világszövetségének két VB-tagja van szocialista országokból.

— Igen, a másik egy szovjet történész. Az ENSZ-szel kapcsolatos társadalmi mozgalmak politikai síkon jó platformot jelenthetnek a békeért folyó harcban. E funkciónk fontos a szocialista országok szempontjából azért is, mert jó kapukat nyit a fejlődő és a nyugati országok felé a gazdasági, kulturális együttműködés szempontjából.

— Milyen hatással van munkájára pártunk X. és az SZKP XXIV. kongresszusa?

— Az SZKP XXIV. kongresszusa minden eddiginél realisabban értékelte a szocialista világháború helyzetét és problémáit. Anyagát szerzőinkön mindannyian nagy érdeklődéssel tanulmányoztuk. A kongresszus felhívta figyelmünket arra a feladatra, hogy tanszékeink mélyebben, sokoldalúbban tanulmányozzák az egyes szocialista országok sajátos érdekeirendszereit, ezek történelmi, társadalmi és gazdasági anyagait nemcsak mi tanulmányozzuk, de a hallgatóktól is számon kérjük azok ismeretét a vizsgákon.

— Hogyan tudja politikai és tudományos munkáját összehangolni az oktató-nevelő munkával?

— A könyveken, jegyzeteken, szakszemináriumokon kívül előadásokat is tartok az egyetemen, így remélem közel kerülök a hallgatókhoz. Találkozásunk másik igen érdekes formája, amely számomra is sok szempontból tanulságos: a vizsgáztatás. Ezen a héten is, jövő héten is végig vizsgáztatok.

Nemzeti Kongresszus Párt. Volt egy hallgató, aki szerint Nehru gyűjtötte fel Rómát! Ma pedig az egyik kislány az elhunyt Nasszer helyére „Nagyir”-t tette. Honnan vette ezt a nevet?!

A TAVALI ÉVFOLYAM TÁLAN JOBB VOLT. Vannak persze különbségek a szakok között is. Érdekes viszont, hogy sok olyan iparszakossal találkoztam a vizsgán, akinek jóval szélesebb ismerete van a nemzetközi politikai élet területén, mint sok nemzetközisnek vagy külkeresnek.

— Mi a munkamódszere Simai elvtársnak?

— Igyekszem kerülni az üres járatokat, a hosszú és értelmetlen értekezleteket. Igyekszem a munkám úgy

A pol. gazd. vizsgákhoz...

Több esetben előfordult az I. évfolyamosok pol. gazd. vizsgáin, hogy a hallgatók a kötelező irodalomra vonatkozóan olyan kérdéseket kaptak, amelyek a tan-szék tájékoztatójában kötelező irodalomként meg nem jelölt műveket érintettek. Pl. Szegő Szilvia könyve, vagy a Közgazdasági Szemlelben lezajlott, de kötelező irodalomként meg nem jelölt viták. (A vizsgáztatók saját szemináriumi csoportjaik minden bizonnyal említették ezeket az irányokat, de más csoportok nem tudtak róla.)

Ezért jó lenne, ha a vizsgáztatók is tartanák magukat az egységesen, egész évfolyam számára kijelölt irodalomhoz, azoknál a csoportoknál, amelyeknél nem vezettek szemináriumot.

Horváth Sándor
I. évf. tanulmányi felelős

Számítástechnika szeptemberben

III. RÉSZ

Még hozzátéve, hogy nem tudjuk felmérni, milyen szükségszerű strukturális változtatásokat tartogat az oktatásnak a jövő. A közgazdaságtan „újkori” fejlődése többé-kevésbé arra enged következtetni, hogy a marxista közgazdaságtan elengedhetetlen elméleti fejlesztése mellett az oktatási rendszert újra és újra bolygató új ismeretek az alkalmazott, a módszertani szintetizáló tudományok körében bukkannak fel. A közgazdasági tudományoknak a két csoportja az új tantárgy bevezetésekor a viták és ellentmondások keresztútjába kerül.

Az egyetemünkre bebocsátását váró számítástechnika — Berend T. Iván találó hasonlata szerint — Kodály zenetanítási módszeréhez hasonlítható;

hiszen a Kodály-módszerrel sem csupán zenészeket képeznek, hanem egy gondolkodási móddal ismertetnek meg, amely azután a gondolkodási rendszer fejlődését teszi lehetővé. A számítástechnikai oktatás küldetés is, éppen ebben a gondolkodásformálásban rejlik, s nem abban — mint sokan hiszik, s ezért széles körű

oktatásától óva intenek —, hogy közgazdászok helyett a számítástechnikusait képezzük.

Kiss Imre, az Informatika kutatócsoport vezetője — maga is közgazdász —, a feszített munka után elkészült Bevezetés a számítástechnikába című első feléves tananyagot a helyes szemléletalkítás és megalapozása tárgyának nevezte. Az aggodalmak, melyek szerint a számítástechnika „frontáttörése” a társadalomtudományok oppozícióját eredményezheti, megszűnnek, ha oktatók és diákok maguk mérhetik le az egyetem számítógépén, mire, s hogyan használható egy komputer. (Szeptemberben minden hallgató legalább két órát tölt majd a Cellatron mellett, a szakszeminaristák pedig év közben heti három órát.)

Az új tanévben hat oktató és két laboráns segítségével kezdi az oktatást a kutatócsoport, s

addigra elkészül a laboratórium is, elhelyezik az asztali kisgépeket (8 darab SEMTRON-t). A közép-épterem létesítésére szintén van pénzügyi fedezet, ezeket a tipikus ügyviteli gépeket azonban az egyetem tanárainak mielőbb meg kell tanulniuk kezelni,

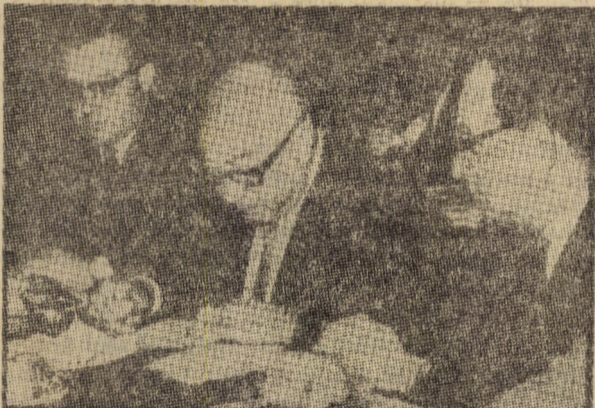
hogy tudásukat tovább adhas-sák. A számítástechnika alapismereteivel, illetve a gazdasági információrendszerek szervezésével a nyári tanfolyamokon ismerkednek oktatóink.

A számítástechnika beépítése a szaktárgyak anyagába a későbbi évek döntő jelentőségű feladata. A véleményeket szükséges mielőbb egységesíteni, mert egy-egy tanszék — matematika, számvitel, statisztika — máris érezhető támogatása a számítástechnika indulásakor ugyan nélkülözhetetlen,

de, ha nem párosul például az ágazati gazdaságtanok tananyagának hasonló törekvésével, óhatatlanul féloldalas szemlélet alakít ki a hallgatókban a számítástechnika használhatóságáról.

Az új tudásanyag áramlása a közgazdaságtanban folyamatos, amely azonban csak időszakonként érlel ki új tantárgyat. Ezek az időszakok napjainkban sűrűsödnek. A számítástechnika csak egy a modern tudományok közül, amely oktatásunkban jogos helyét követeli. Befogadása próbaköve és megalapozása lesz a napjainkban foglalmazódó újabb tudományos ismeretek iránti fogékonyságunknak.

—kékési—

جوزو كارفيتز نائب رئيس لجنة التضامن العربي مع الشعوب من اجبر الاستقلال ورئيس الوفد المصري في المؤتمر الثاني لمنتدى الشعوب العربية

Arab újságban. ● ENSZ-tanácskozáson

Foreign Trade in a Planned Economy

Külkereskedelem a tervgazdaságban. Vajda Imre és Simai Mihályné könyve most jelenik meg Cambridge-ben.

... Utolsókat rúgjuk

Tulajdonképpen nem is akartunk focizni. De a dolgok úgy jöttek össze, hogy a Közgazdászoknak ki kellett állnia a tv-vel egy vére menő focimeccsre.

Felsorakoztunk. Balról-barna-bordó mezben mi, vagyis a Közgazdász, jobbról a Tv csapata. Volt bíró, partjelző, közönség is, már csak egy riportert kerestett... Az első félidőben főleg a közgazdász támadott. A Tv ezt nem vette tudomásul, csak játszották a maguk sablontaktikáját. Dicsekvés nélkül mondhatom, hogy a Közgazdász csapata megnyerte a közönség tetszését, a szellemes cselek, ügyes megmozdulások nyomán sokszor csattant fel a nézők tapsa. Többek között ez a taps is hozzájárult ahhoz, hogy félidőben a Közgazdász 1:0-re vezetett.

Közben egyik játékosunk sajnálatosan megsérült. Már tudósításom elején említettem, hogy riportert kerestett. Az egyik barna be akart állni, alkalmi tudósítónak, de a tv-sek lerúgták. Nem volt szándékos a dolog, de a fiúban így is fokozódott a harci kedv, összeszorított foggal, fájós bokával játszott tovább. Annyira jól, hogy akik nem tudták, hogy sérült, semmit sem vettek észre az egészről.

A második félidőre teljesen megváltozott a játék képe. A tv-sek alkalmi cserevel erősítettek, így nagy meglepetéssel tapasztaltuk, hogy a pályára lépő ellenfél — a mi csapatunk. Kék mezben ugyan, de a mi közgazdászaink játszanak ellenünk. Játszottak, de hogyan!

Keményen, néha egyenesen bántóan nyomták el a barna-bordó játékosokat a labdától. Kihasználták a barna hátvéd sérülését, valamint a második félidőre visszacsúszó bordó csatárok gyengébb szereplését, és bődületes potyagóit löttek a Közgazdász hálójába. Szerintem kapushiba volt. Persze olyan esetben, ha az ellenfél nem ellenfél, hanem saját játékosunk küzd a másik csapatban ellenünk, nem csoda, ha sokkal rosszabbul megy a játék.

A végeredmény tehát 1:1. Szerintem. De ennél a döntetlennél még egy vereség is jobban esik. Mert a mi gólunk — lehet, hogy szerencsével — vagy bírói elnézéssel — gól volt. Az övéket viszont, figyelembe véve, hogy kék mezben közgazdász rúgta, öngólként fogja a sportkrónika számon tartani. És bármilyen sajnálatos, is, ez a gól a Közgazdászok felért egy vereséggel, amit saját magától szenvedett el.

Ezek után, remélhetőleg, egy darabig nem fogunk focizni...

egy bordó csatár, aki nem volt sérült

Bumm!

A kispolgárból a csepegő ereszt alatti sem lesz — nagypolgár...

Nem a menzánkra vonatkozik: az egyetemi étkező a legfőbb gátja annak, hogy némi Madách-plágium forogjék fenn. Mármost hogy Diák küzdj és hívja hizzál...

A legutóbbi vita színvonala tekintettel a Színművészeti Főiskola filmrendezői szakra a KÖZGAZDÁSZ filmkritikus munkatársait felvételi vizsga nélkül veszi fel...

Diáksóhaj: eszi fene azt a nagy gazdasági önállóságot. Majd akkor hiszek benne, ha a matekvizsgáztást kiadják gebinbe a tesztnev-tanszéknek...

Sz. J. I.

SZEPTEMBERBEN — MAJD JÖVÖK... (FOTO: KÁLMÁN)

...FUSS EL VÉLE

AKI MÉG NEM TUDNÁ: A VÉGE VAN! A tanévnek. Kár érlekedni, ennél jobbat úgysem mondhatok. Azaz hogy! A kék szemű marad! Előrelátásból olyan sokszor adtam oda neki a lecsót, hogy paradicsommá érett a helyzetem. Megígérte, hogy a szünetben is találkozok velem. Csak még az emtőri puskát adjam oda — mondta. Azután miénk a világ. Remélem, nem ver át! Különbösen hajtok a négy egészért, s ha az utolsó vizsgán nem a kopaszhoz kerülök, akkor meg is lesz.

Az elmúlt tanévre nem szívesen gondolok vissza, mert az egyik állványról a fejemre esett egy kalapács. Nem tudom, ki tehetta oda?! Mindenesetre arra emlékszem, hogy a télen hideg volt az egyetemem. Kint valamivel melegebb. Ezért az illetékesek egy csomó zárthelyit íratk. Akinek ez sem volt elég, az benézhetett a „Pipába”, hátha megjött az új jegyzet. Megnyugtatósként közlöm, az anyámasszony katonákkal, hogy máig sem jött meg. Majd jövőre. Akkor viszont már nem tanítják ezt. De nem baj! Ki az a madár, aki minden könyvet elolvast? Eggyel több vagy kevesebb, igazán nem számít. Akárcsak a vizsga. Az 5 hétre jut is, marad is. Akinek sok marad, az maradjon magának.

IGAZ IS, IDÉN AZ ÉV ELEJÉN nem határoztam el, hogy tanulok. Így nem is tanultam. Tavaly sokkal nehezebb volt, amikor akartam, de nem ment. Nem szabad mutatni, hogy akar az ember, mert akkor a tanulás beképzelt lesz és megközelíthetetlen. Mint az a lány, aki mellett elaludtam a könyvtárban. Am hiába, szívtelenül felrázott, amikor a legjobban horkoltam. Ezek után nem közelíthetem meg! Végeredményben szieszta is van a világon. Ezért nem jelentkeztem nyelvi koncentrálra. Pedig szívem szerint mentem volna, de azután rájöttem, hogy nem árt, ha felszedek néhány kilót. Évközben lesz mihez hozzáhizni.

Sajnos, a jobb dolgokból mindig kimaradtam. Sokszor otthonról is. Persze az önkéntes. Az viszont abszurdum, hogy mind a két félév végén

a legrosszabb időpontban mentem vizsgázni. Akkor kérdeztek a legnehezebbet. Mint a televízióban a Telitalálat című műsorban. Ez nem igazságos! Miért nem azt kérdezik, amit a legjobban tudok?! Na jó, de mit tudok a legjobban? Azt hiszem, természet és széklet keresni. Ezekből örök-ké hiányzik van. De én szeretek bujdoskálni. A tanár és saját magam elől. Egyszer úgy elbújtam, hogy csak az év végi aláírásnál kerültem elő. Szerencsére a tanár megismert, mert ugyanazon a villamoson utaztunk. Így most megbékéltem.

AZT VIZSGONT KEVESEBÉ ÉRTEM, HOGY MIÉRT lesz ilyen rövid a nyár. Nem szép tőle. A tanévkezdést pedig nem kell elsielni, ráér október közepén is. Remélem, jövőre szintén sok vitát rendeznek majd, hogy az ember hadd gyakorolja bele magát az élet tejfelébe. Mert nem

mindenhol fenéig az! Szívesen vitakoztam a lösporról, meg mindenféléről, ami miniket, közgazdászokcskákat érdekel. Szeretném, ha jövőre több szünet lenne, mert különben semmire sincs időm évközben. Nem tudtam elutazni Afrikába egy vadászkirútra, és le kellett mondanom több kértéreszes filmet is. A nászutamat éppen hogy be tudtam szorítani. Szóval ennek a fele sem tréfa! Azt is remélem, hogy ösztől több ösztöndíjat adnak, mert emelkednek a szórakozás költségei.

JÓ LENNE, HA NEM KELLENE VIZSGÁZNI, hiszen ez csak egy formáság. Esetleg akkor és abból, amikor és amiből kedvem van. Ne legyen semmi sem kötelező. Minek fásztják a népet! Így mindenki szeretni fogja egymást. Remélem, engem is a kék szemű.

TORMAI LÁSZLO

ÁLMOSKÖNYV

Kígyóval álmodni: átmész anal-vizsgán. Átcsúszol.
Döglött kígyó: dékáni utóvizsga.
Majmot látsz kalapáccsal? Ha filozófiából vizsgázol, az ember kialakulása. Ugyanez pg-vizsga előtt: a termelőerők fejlődését fogod húzni.
Álmodban polipal harcolta a tenger alatt? Nézd át még egyszer az „Arányosság”-ot!
Virágoskert mellett mentél el? Ez már nehezebb. Szociológia, kereskedelmi gazdaságtan, szóval olyan szövegrészes valamik.
Glóriát látni a fejünk fölött: jeles tört.-matból.
Ugyanez más fejen: festmény a bazilikából.
Lochness-i szörny a fürdőkádban: meleg vizsga lesz, rémes vizsgáztatóval.
Drakula a mozivászonon: még rémesebb... nem kéne halasztani?
Óracsővel álmodni? Nem álom volt, hanem a veker. Fel kell kelni!!!
Mérleggel álmodni: népgazdterv-vizsga.
Mérleg plusz sirás: ideje megetetni a gyereket.
Lyukas zsákban ömlik a búza: statisztikából a szórászt fogod húzni.
Nem búza, hanem indexek: eredményhirdetés valószínűségszámításból.
Hóhér akasztja a kötelet a nyakadba? Nézd át a hármas számlaosztályt még egyszer.
Zürzavar, káosz, verekedés: most már kezded megismerni az ügyvitelszervezés-könyvet...
Jelessel álmodni: meglesz.
2 jelessel álmodni: szigorlaton kapod.
Négy jelessel álmodni: sokat ittál lefekvés előtt.
Balatonban fürödni: majd később.
Álmoskönyvet olvasni: hogy milyen marhaságok jutnak már megint eszébe ennek a

— bors — -nak!

Akkor hát pihenjünk!

Szomorú vagyok. Mert kilóg az ember nyelve. Pedig a tudomány fejlődésével mennyi minden másra használható! A Tévedni Emberi Dolog Intézet szerint hetvenkét éve nem lógott ki így. Hogy miért pont hetvenkét éve, az orvosi píoca se tudja. Fő az, hogy itt a nyár, meg a kánikula. Ezért gyakran hideg van és esik az eső. Am ez se mindig, csak amikor kertmoziba megy az ember. Vagy netán üdül. Akkor kitart. Ámbár ez a fejenállást gyakorló idő egyáltalán nem meglepetés. Tud ó mást is! Amire még a béka sem jött rá. S különben is, minek üdülni?! Tömeg van, nincs sör, nincs víz, labda van, fej nincs, csurog az emberből a víz, megfagy, megéri, eltűnik, ideges, fáradt lesz, elrontja a gyomrát, megfájdul a torka és kitöri a nyavalya. Vagy megfullad valahol, ahol a nyüzsgés engedi. Ez még a jobbik eset. Hallottam ennél rosszabbat is. Például a külföldi rokonokat. A gatyá is rájuk megy, ha ugyan nem szűk nekik. S mi a viszonzás? Hmm. Szóval megéri, nem?!

De hát valamikor csak vissza kell húzni azt az izét a helyére, ha már egész évben ki-be lóg. Az viszont már nem mindegy, hogy hogyan! Mert a melegtől például sokszor a földig ér. A nagynénikétől és azoktól a fecsegő nőszemélyektől pedig főleg. Azután a szűnyegtől, a kullancstól, meg mindenféletől. Így a legjobb elhúzódni. Távol az emberektől. Az ételtől, az ágytól, a tömegtől és a piaci legyektől. A csalános kellős közepébe, ahol a döglött madár se jár. Igaz, akkor nincs sör, csurog az emberből a víz, megfagy, megéri, eltűnik, befut a második vágányra a nyavalya és sa. jbbi. De megéri?

Nem! Mert felforr az ember agya. Örökké csak ez a spórolás. Bezzeg a hogyishívjákék! Egyszer már igazán kirúghatunk a hámból! Irány a Balaton, Siófok, Fűred, halászlé, tájjellegű pancsolt bor, kecskeköröm, üröm. Jaj, de akkor kezdődik minden előről! A tülekedés és az összeszidalmak. A leégés. Csoda, ha szomorú vagyok?! Itthon maradok. De nem. De igen. Mondom, hogy nem! Velem ne vitakozz! Megyek külföldre világot látni. Egyik boltból a másik üzletbe. Csakhogy ez roppant fásztós. S ráadásul kicsi lesz a Cucu méni által kért fűthető korcsolya-cipőfűző. Elhagyom az egyik bőröndöt, kínomban megehetem a finom szalámit! Csupa méreg. Hát akkor hol pihenjek? Nincsen számomra hely?

Azt hiszem, hogy van. Hosszas töprengés után megtaláltam az egyedüli járható utat. Rém egyszerű az egész! Azzal kezdődik, hogy a kezembe veszem a nap-tárt. Megnézem rajta, hogy mikor van nyár. Azután kinézek egy megfelelő időpontot, s készülök az üdülésre. Amennyiben rossz időt üt be, én kiütöm. Várok néhány napot, vagy hetet. Évet nem érdemes várhatok, hiszen van időm bőven. Amikor szépen kisüt a nap, akkor elindulok. Egy kényelmes, áramvonalas kocsival, amelybe a poggyászt már előre berakta a személyzet. Megyek, megyek, amíg egy szép, csendes helyre nem érek. Megeszem a hamubasült pogácsámat, majd kiszállok. Belépek az éppen ott álló, de egyébként hordozható luxusvillamba. Aztán elkezdek pihenni. A kertben úszómedence, távolabb egy csodálatos, huszonöt fokos tartósfőt tó, mögötte fehér sapkás, szesz, ahol kedvemre síelhetek. De nem tudok. A kert végében oroszlán és pár tucat óriáskígyó üvölt. A reggeli féldeci után itt vadászom a sarki rókákra.

A vitorlás jachtom közben a levegőben kering. Ezzel megyek sülthalra. Meg jéghegyre, ami különben a frigidaire-ben van. Étkezéskor ezernyolcszáznyolcvan-nyolc féle ételkülönlegesség közül választhatok, s az az egy-kettő mindig van. Udvariasan beszélnek velem. Nem véletlen! Amikor csak tehetem, nagyvonalúan az inasok zsebébe csúszatok egy, vagy két forintot. Az egyik inas most építkezik mellettem. Neki állítólag fel-fújható fáskamrája is lesz. Hiába, egyeseknek jól megy! En egy víz alatti teniszpályát tervezek. Különbösen a délutáni szobámban heverészek. S hülyére pihenem magam. Mit? Hogy már így is baj van?!

Lehet. Tudniillik az este sokat ettem. Kezdődik egy új nap. Ahogy így kinézek a belső udvarban burjánzó természetre, lassan el kellene döntenem, hogy hova megyek nyaralni. Álmos vagyok. Ez így nem mehet tovább! Valahova el kell mennem pihenni, hogy fáradt legyek, mert még a végén azt fogom hinni, hogy a munkától lóg ki a nyelvem. Pedig nem! Így születtem. S erre huszonvalahány éve nem volt példa!

tormai

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

Megjelenik kéthetenként a tanulmányi időszak alatt

FELELOS SZERKESZTŐ:
KINCSES GYÖRGY

Szerkesztőség: Budapest, IX. Dimitrov tér 8.

Telefon: 186-850/131

Felelős kiadó: Csollány Ferenc

Kiadja a Főlapkiadó Vállalat

Készül a Szikra Lappnyomdában